

digne novu palaču za stalan boravak. Grčki majstori podigoše na mjestu današnjega Splita veličanstvenu carsku palaču u obliku velikoga vojničkog tabora sa sjajnim i raskošnim sobama, s toplim kupeljima, mauzolejem, sa knjižnicom itd. Tu je Dioklecijan proveo ostatak svoga života, i tu je umro (313 g.). Kada Avari 615 g. bijahu razorili Solin, nastaniše se izbjeglice iz ovoga grada na otoke i u tada već opustjelu Dioklecijanovu palaču. Time biše udareni temelji novome gradu Splitu. Po odlasku Avara ostadoše Hrvati u ovim krajevima i naseliše se u blizini razorenih i opustošenih gradova. Romani se vraćahu sa otoka i naseljavahu Dioklecijanovu palaču dalje. Ovo je naseljavanje trajalo oko 200 godina, i za to doba nemamo nikakvih podataka. Kako su se Hrvati ovdje stalno naselili i živjeli u miru i slozi s romanskim stanovništvom, započela je u Dioklecijanovu gradu krajem VIII stoljeća reorganizacija crkvenoga života. U to su doba Hrvati bil već napredni u kulturi, te su hrvatski vladari u 9 vijeku podigli mnoge crkve, od kojih se razvaline i ostaci još i danas vide u okolici Splita (Bihać, Ružnice, Solin), kao što ih ima i na drugim mjestima. Kada je izumrla narodna kraljevska dinastija, prešla su prava hrvatskih kraljeva na nosioce ugarske krune. Tako je i Split s ostalom Dalmacijom dospio pod vlast ugarskih kraljeva. U borbama ugarske krune i Venecije za posjed Dalmacije Split je početkom 14 vijeka prešao privremeno u mletačke ruke, ali ga je početkom 15 vijeka osvojio vojvoda Hrvoje i proglasio se vojvodom grada Splita. God. 140. prijede Split s Trogirom u trajan posjed Venecije, koja je njime vladala sve do 1797 god. Već početkom 16 vijeka podigoše Mlečani oko Splita čvrste zidine, ali su početkom 18 vijeka srušene. Predgrađa: Veliki Varoš, Dobri, Manuš i Lučac nastala su naseljavanjem izbjeglica, koji su amo dobjegli pred nadiranjem Turaka. Iako su Turci dugo držali u svojim rukama tvrđavu Klis, ipak im nikada nije pošlo za rukom da zagospodare Splitom. Poslije Mlečana nadode austrijska vla-

Split

*Francuska
obala*

*Le Quai
Français*

*Der Französis-
Kai*

Foto
D. Stühler